Verslag openbare vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Datum donderdag 20 juni 2024
Locatie Stadhuisbrug 1, Utrecht
Verslag door Robert Vernooy (Notuleerservice Nederland)

Aanwezig

De voorzitter, dhr. F. Dekkers (eerste deel) dhr. R. Van der Zweth (tweede deel), de wethouders, mw. L. Voortman, mw. S. Schilderman (eerste deel), mw. E. Oosters, dhr. D. de Vries (tweede deel), de commissiegriffier, mw. W. Kok, dhr. C. Nyqvist (Stadsbelang Utrecht), mw. V. Dada-Anthonij (D66), mw. I. Raaijmakers (PvdA), mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. M. Vermeulen (GroenLinks), dhr. B. van Steeg, mw. G. Barelds (CDA), dhr. D. Van Bergen, mw. K. Alblas (ChristenUnie), mw. E. Kolenbrander (Student & Starter), mw. L. Bode, dhr. P. Jansen (Volt), dhr. J. Otto (EenUtrecht)

Afwezig

Partij voor de Dieren, DENK, BIJ1.

Verslag openbare vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

Aanwezig....1
Afwezig....1
1. Opening....1
2. Mededelingen....2
3. Vaststellen van de agenda....2
3. Debat Raadsvoorstel Jaarstukken 2023....2
Lijst van toezeggingen....6
4. Debat Raadsbrief Voortgangsrapportage passend onderwijs en voortijdig schoolverlaten....7

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering om 12.00 uur en heet iedereen welkom.

2. Mededelingen

Dhr. Van Bergen (CU) deelt mee dat bij het tweede agendapunt mevrouw Alblas het woord zal voeren voor de fractie van de CU. Zij zit niet in deze commissie maar treedt hier op als woordvoerder omdat de CU het onderwerp meer vanuit de zorgkant wil benaderen.

De voorzitter stelt voor dat er tijdens het zomerreces met een mandaat wordt gewerkt. De commissie gaat hiermee akkoord.

3. Vaststellen van de agenda

De agenda wordt vastgesteld.

3. Debat Raadsvoorstel Jaarstukken 2023

De voorzitter geeft het woord aan de fractie van de VVD.

Mw. Al-Saqaff (VVD) vindt dat er goed gecontroleerd moet kunnen worden waar gemeenschapsgeld naar toe gaat. De uitleg achter de cijfers ontbreekt vaak in de jaarstukken. De VVD vraagt om meer uitleg bij afwijkingen. De fractie is altijd voor een goede begeleiding van mensen die willen werken. Waarom heeft het college ervoor gekozen om de subsidie Werk naar werk slechts aan drie organisaties ter beschikking te stellen? Ook het gebruik van de plusbonus en de werkgeverscheck is ver achtergebleven bij de doelstelling. Waar ligt dat aan? Had het college niet meer moeten doen om werkgevers te stimuleren mensen uit de bijstand in dienst te nemen? Het college geeft aan het afhandelen van crisismeldingen en de schuldhulpverlening op een andere manier te hebben aangepakt. Het aantal crisismeldingen is nu te groot geworden. De fractie wil ook graag van het college weten hoe het haar rol ziet in de sturing van UW want dat heel veel geld gekost. Wat betreft de economie vindt de VVD het opmerkelijk dat de ambitie voor werklocaties zo veel hoger was dan de realisatie. Waarom legt het college de lat zo hoog zonder aanvullende maatregelen? En waarom blijft de realisatie van de regeling Vitale winkelgebieden achter bij de oorspronkelijke begroting? De VVD vindt het belangrijk dat de internationale school steun krijgt van het bedrijfsleven en vraagt zich af waarom er vanuit het bedrijfsleven niet is bijgedragen. Dat 2,5 miljoen euro vanuit derden abusievelijk niet begroot is, vindt de VVD slordig. Kan de wethouder uitleggen waarom dit is vergeten? In het jaarverslag staat bij een groot aantal subsidieposten nul euro bij de uitgaven. Waarom is niet duidelijk gemaakt waar de subsidie naar toe is gegaan en waarom staat er ‘nul’?

De voorzitter geeft het woord aan GroenLinks.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) richt zich bij de jaarstukken vooral op onderwijs. De fractie maakt zich zorgen over het bereik van de voorschoolse educatie. Graag een toezegging van de wethouder om de raad te informeren over een plan om dat bereik te vergroten. Hoe gaat het met de tweepluspilot? GroenLinks vindt burgerschapsonderwijs belangrijk. Kan de wethouder aangeven wat er dit jaar is gedaan op dit gebied en toezeggen om volgend jaar ook de kleinere posten voor de raad inzichtelijk te maken?

De voorzitter geeft het woord aan het CDA.

Dhr. Van Steeg (CDA) constateert net als de VVD dat er sprake is van onderbesteding bij de subsidie voor kwetsbare winkelgebieden. Waar staat de gemeente op dat gebied? De uitstroom naar werk valt erg tegen. Daarnaast zijn er forse extra kosten op de participatiewet, is er 2,1 miljoen minder op re-integratie en wordt er 5 miljoen gestort in de reserve voor armoede en schuldhulpverlening. Het CDA vraagt of de wethouder kan reflecteren op de prioriteiten bij dit dossier en of daarin niet andere keuzes moeten worden gemaakt.

De voorzitter geeft het woord aan D66.

Mw. Dada-Anthonij (D66) zegt dat Utrecht bij het programma Kansrijke Start vooropliep maar die koppositie niet mag verliezen. Zij vraagt hoe de wethouder op de volgende fase gaat inzetten en wat dit betekent voor het uitvoeringsprogramma. Wat betreft de kengetallen van de voorschoolse educatie zegt D66 dat die nu niet in overeenstemming zijn met de VE-monitor. Kan de wethouder inzichtelijk maken welke risico's hieraan kleven en de raad tijdig op de hoogte te brengen als het niet lukt om dit te herstellen? Wat betreft werk en inkomen zegt de fractie dat de bestaande strategische risico's nog steeds actueel zijn. Kan de wethouder aangeven wat de impact en de gevolgen zijn wanneer de bijdrage vanuit Den Haag in de komende periode ontoereikend blijven?

De voorzitter geeft het woord aan Volt.

Mw. Bode (Volt) prijst de leesbaarheid van het raadsvoorstel maar vindt de inhoud wat bedroevend. De fractie ziet bij werk en inkomen dat er minder mensen vanuit de bijstand naar werk zijn gestroomd, dat mensen minder goed kunnen rondkomen en dat mensen meer begeleiding nodig hebben bij het vinden van een baan. Zij is benieuwd hoe de wethouder daar met deze cijfers naar kijkt. Wat betreft het onderwijs wijst D66 op het lerarentekort en vraagt zij wat het effect daarvan op langere termijn zal zijn. Verder blijft het beoogde bereik bij de voorschoolse educatie achter. Hoe kijkt de wethouder daarnaar, ook in relatie tot de toekomst?

Mw. Dada-Anthonij (D66) vraagt of Volt ideeën heeft hoe je het personeelstekort in het onderwijs tegen zou kunnen gaan?

Mw. Bode (Volt) denkt niet dat er een kant en klare oplossing is. Mogelijk kunnen parkeervergunningen voor leraren en het toewijzen van woningen hier iets betekenen.

De voorzitter geeft het woord aan de PvdA.

Mw. Raaijmakers (PvdA) sluit zich aan bij alle eerdere punten met betrekking tot de voorschoolse educatie en stelt de aanvullende vraag naar de onduidelijkheid van de cijfers over het bereik en het aantal plaatsen. Dat moet echt beter. Wat gaat de wethouder daaraan doen?

De voorzitter geeft het woord aan EenUtrecht.

Dhr. Otto (EenUtrecht) heeft op dit moment geen bijdrage.

De voorzitter geeft het woord aan Student & Starter.

Mw. Kolenbrander (Student & Starter) merkt met betrekking tot MBO-stages in Utrecht op dat de doelstelling van 150 stagiairs in 2023 niet is gehaald. Hoe gaat de wethouder ervoor zorgen dat die doelstelling voor 2025 wel wordt gehaald? Bij 45 stagiairs heeft de gemeente het opleidingstype niet geregistreerd. De fractie vraagt zich af hoe dat kan en of de wethouder het belang van die registratie ziet. Zij vraagt verder hoeveel studenten de energietoeslag hebben aangevraagd. Dat zou zij graag terugzien in de jaarstukken voor 2024.

De voorzitter geeft het woord aan Stadsbelang Utrecht.

Dhr. Nyqvist (Stadsbelang Utrecht) hoopt dat de rijksoverheid ingaat op de bede van de grote steden dat er meer geld komt voor de uitvoering van de noodzakelijke plannen. Hij verwacht op korte termijn een discussie over de invulling van de extra bedragen en de verminderde bezuinigingen.

De voorzitter geeft het woord aan de CU.

Dhr. Van Bergen (CU) merkt op dat de werkgelegenheid en het aantal banen in Utrecht in 2023 groeiden, maar dat er in cruciale sectoren (zorg, bouw, techniek en onderwijs) een krimp te zien was. Waarom is het niet gelukt om in deze sectoren groei te realiseren? Utrecht is gaan werken met de nieuwe economie-index. De CU zou hier graag doelstellingen aan toevoegen die ook in de jaarstukken worden opgenomen en vraagt of de wethouder daartoe bereid is.

Mw. Raaijmakers (PvdA) vraagt of zij het goed begrijpt dat de CU een groei in de werkgelegenheid in cruciale sectoren wil realiseren.

Dhr. Van Bergen (CU) zegt dat het vooral gaat om het invullen van die werkgelegenheid.

De voorzitter schorst de vergadering voor vijf minuten, zodat de wethouders zich kunnen voorbereiden op hun beantwoording.

De voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan wethouder Voortman.

Wethouder Voortman zegt dat zij bij de beantwoording van de vragen over onderwijs wethouder Eerenberg zal vervangen. In antwoord op de vraag van de VVD zegt zij dat de gemeente heel veel doet om werkgevers te ondersteunen bij het in dienst nemen van uitkeringsgerechtigden. Het belang zit hem vooral in een goede match. Er is een gat tussen vraag en aanbod. Wat betreft de crisismeldingen zegt de wethouder dat het gaat om mensen die door betalings- of huurachterstand uit hun huis gezet of afgesloten van nutsvoorzieningen dreigen te worden.

Mw. Al-Saqaff (VVD) vraagt waarom er in dezen een verschuiving was van beleidsmedewerkers naar crisismeldingen.

Wethouder Voortman antwoordt dat hiervoor is gekozen om snel te kunnen handelen.

Mw. Al-Saqaff (VVD) vraagt of het uitmaakt in de kosten.

Wethouder Voortman ontkent dit. Zij vervolgt haar beantwoording. Vragen over verbonden partijen zal wethouder Schilderman beantwoorden. Naar aanleiding van de vraag waarom er vanuit het bedrijfsleven niet is bijgedragen aan de ISU zegt de wethouder dat alle organisaties veel waarde aan de ISU hechten en openstaan voor samenwerking, bijvoorbeeld in het aanbieden van stageplekken of gastdocenten. Een financiële bijdrage past minder in hun bedrijfsstrategie. Werkgevers komen expats niet financieel tegemoet. Vaak gaat het om een generieke ondersteuning die gebruikt kan worden voor de school fees. Wat betreft de samenwerking zal het college na de zomer komen met een voorstel voor een vervolgproces. De wethouder zegt toe dat de raad daarover via de kwartaalbrief Onderwijs op de hoogte zal worden gehouden. De inkomsten van de bijdrage van de ISU in de tijdelijke huisvesting zijn abusievelijk niet in de begroting voor 2023 opgenomen. In de begroting voor 2024 zullen die wel worden opgenomen.

Mw. Al-Saqaff (VVD) vraagt of de gemeente bij het bedrijfsleven heeft benadrukt dat het ook in hun belang is.

Wethouder Voortman zegt dat daarop is gewezen en vervolgt haar beantwoording. Wat betreft de subsidieposten op nul euro zegt zij dat binnen Onderwijs 99,5 procent van de begrote subsidies is uitgegeven. De kleinere bedragen lopen niet via subsidies maar via facturatie. Een ander deel van de subsidies loopt via een ander organisatieonderdeel. Daar vindt interne verrekening plaats, die in deze staat niet goed zichtbaar is. Het geld is dus wel uitgegeven aan de doelstelling. Naar aanleiding van het punt van GroenLinks over de vergroting van het bereik van de voorschoolse educatie zegt de wethouder dat het college daar ook het belang van ziet. Er liggen plannen en er is een nieuwe definitie is om dit te kunnen traceren. Er wordt nauw samengewerkt met de JGZ voor de juiste toeleiding van kinderen en ouders. De post voor burgerschapsonderwijs is intern verrekend.

Mw. Raaijmakers (PvdA) dacht dat de raad twee keer per jaar geïnformeerd zou worden over de voorschoolse educatie.

Wethouder Voortman zegt dat zij hierop terug zal komen als dat klopt. Zij vervolgt haar beantwoording. Wat betreft het burgerschapsonderwijs heeft de gemeente Diversion ingezet en die heeft in 2023 een lessenreeks geven in tien klassen over drie scholen in het VO. In het VO en het MBO is ook samengewerkt met Week van Respect. Naar aanleiding van de vraag van het CDA over de tegenvallende uitstroom naar werk en de onderbesteding van re-integratie herhaalt de wethouder dat er een gat is tussen de vraag en het aanbod op de arbeidsmarkt. Vanuit Werk & Inkomen wordt daar veel op ingezet maar met de genoemde doelgroepen wordt er ook meer focus

aangebracht. D66 vroeg naar de volgende fase van Kansrijke Start. De wethouder zegt dat daar nog steeds naar wordt gekeken. Onderling wordt hier nu veel meer op samengewerkt, onder andere met de JGZ. Dit is ook terug te zien in het uitvoeringsprogramma. Dat de kengetallen van de voorschoolse educatie niet in overeenstemming zijn met de monitor, komt volgens de wethouder door de overstap op een nieuwe methodiek. In 2024 zullen de cijfers wel kloppen. Er is wel inzicht in de oorzaak en het huidige beleid is ook duidelijk. Er is net het dashboard Eerste Duizend Dagen uitgebracht waar andere steden ook in geïnteresseerd zijn. Wat het college betreft zijn er geen risico's verbonden aan de discrepantie tussen de kengetallen en de monitor.

De voorzitter wijst op de beperkte tijd en vraagt de wethouder om haar beantwoording beknopt te houden.

Wethouder Voortman antwoordt op de vraag van Volt of de focus op nieuwe uitkeringsgerechtigden verstandig is dat bij de nota Werk & Integratie de kaders voor de komende acht jaar aangegeven. Die moeten nog wel vastgesteld worden. Wat betreft het lerarentekort zegt de wethouder dat de gemeente verschillende maatregelen neemt met parkeren en wonen. De verwachting is dat dit tekort niet binnen een paar jaar opgelost zal worden. De vragen van Student & Starter gaan over stageplaatsen bij de gemeente. Die zullen vanmiddag bij VBF beantwoord worden.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Schilderman.

Wethouder Schilderman antwoordt op de vraag van de VVD naar de regeling Werk naar Werk dat die bedoeld was om inwoners zelf te stimuleren om zich om te scholen. Daar is veel inzet op geweest en in het vervolg daarop loopt de gemeente ook vooruit op het talentfonds waaraan met andere partijen in de regio wordt gewerkt. In de tussentijd zijn de hiervoor beschikbare middelen wel gebruikt voor deze doelstellingen. Dat geld is naar drie koepelorganisaties gegaan die actief zijn in de essentiële sectoren techniek, ict en zorg. De evaluatie van die omscholingsregeling is op 17 mei naar de raad gestuurd. Wat betreft de vraag naar werklocaties zegt de wethouder dat het de ambitie is dat bedrijven een plek kunnen vinden, maar de gemeente is daarin afhankelijk van marktomstandigheden.

Mw. Al-Saqaff (VVD) zegt dat als er een bepaald ambitieniveau is, daarnaar gehandeld moet worden. Anders moet het omlaag.

Wethouder Schilderman zegt dat hiervoor in de nota Werklocaties nieuw beleid wordt geformuleerd. Die komt waarschijnlijk eind dit jaar en daarin zal ook het ambitieniveau aan de orde komen. Zij vervolgt haar beantwoording. Wat betreft vitale winkelgebieden zegt de wethouder dat het aanvragen van subsidies hiervoor een wat langer aanlooptraject heeft gehad dan eerder werd gedacht. Daarbij wordt onder ander het keurmerk Veilig Ondernemen gebruikt. Het college verwacht dat er dit jaar meer aanvragen zullen zijn, onder andere van het winkelcentrum Lunetten. Met betrekking tot UW zegt de wethouder dat daar een nieuwe, aanzienlijke financiële uitdaging zal zijn. Er wordt nu gewerkt aan de realisering van het herstelplan. De nota Verbonden Partijen zal herzien worden. Die komt waarschijnlijk in Q4 naar de raad.

Mw. Al-Saqaff (VVD) vraagt naar het nieuwe tekort bij UW.

Wethouder Schilderman antwoordt dat in het herstelplan de hele financiële administratie opnieuw wordt opgebouwd. Tekorten kwamen eerder pas laat in beeld. De stappen voor sturing staan beschreven in het herstelplan. Ook dit jaar wordt er een aanzienlijk tekort bij het UW verwacht. Naar aanleiding van de vraag van het CDA naar de subsidie voor kwetsbare winkelgebieden verwijst de wethouder naar haar eerdere beantwoording. De wethouder zou het beeld van de CU dat er krimp zit in de cruciale sectoren willen nuanceren. Vorig jaar was er in bijna alle sectoren sprake van groei. Het college werkt dagelijks aan koppeling van economie met de maatschappelijke opgave, middels het beleid zoals vastgesteld in de REA. Wat betreft de vraag van de CU of de doelstellingen van de toekomstbestendige economie in de jaarstukken kunnen worden opgenomen, liefst per bedrijf, zegt de gemeente dat zij dat op dit moment niet op het niveau van individuele bedrijven kan meten.

De voorzitter vraagt of wethouder Voortman nog antwoord heeft op twee vragen.

Wethouder Voortman zegt in reactie op de vraag van Student & Starter over de energievergoeding dat studenten niet in aanmerking kwamen voor eenmalige maar wel voor de aanvullende energievergoeding. Die regeling staat nog steeds open. De wethouder zegt toe dat hier in een volgend jaarverslag op wordt teruggekomen en anders in Q4.

Mw. Kolenbrander (Student & Starter) bedankt de wethouder.

De voorzitter vraagt of er nog onbeantwoorde vragen zijn.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) heeft twee vragen. Wanneer komt de terugkoppeling over de pilot voor twee jaar? Krijgt de raad die in de onderwijsbrief? En hoe zit het met de toezegging die vorig jaar is gedaan met betrekking tot de onderwijssubsidies, dat ook de kleinere posten beter verantwoord zouden worden. Waarom is dat niet gebeurd en gaat dat in het vervolg wel gebeuren?

Mw. Al-Saqaff (VVD) vraagt waarom de als nul opgegeven subsidieposten niet helder zijn uitgelegd en hoe dat in de toekomst gedaan gaat worden, zodat de raad dat kan controleren. Zij snapt nog steeds niet hoe de 2,5 miljoen euro van ISU over het hoofd gezien had kunnen worden.

De voorzitter geeft het woord aan wethouder Voortman.

Wethouder Voortman kan de laatste vraag niet beantwoorden. Zij zegt dat de onduidelijkheid voortkomt uit het feit dat de gemeente aanvankelijk dacht dat het om subsidies ging, maar dat het uiteindelijk via facturatie liep. Dat kun je niet altijd van tevoren weten.

Mw. Al-Saqaff (VVD) zegt dat in het jaarverslag achteraf wordt gekeken en vraagt waar dat geld dan naar toe is gegaan.

Wethouder Voortman zegt dat het wel mogelijk moet zijn om dat duidelijk te maken. Wat betreft de vraag van GroenLinks over de pilot voor twee jaar zegt zij dat daar in de volgende kwartaalbrief Onderwijs op wordt teruggekomen, dus na de zomer. Wat betreft de kleinere posten zegt de wethouder dat de raad heeft gevraagd om de jaarstukken beknopt te houden. Dit betekent dat niet op alles en detail wordt ingegaan.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) heeft in principe dezelfde opmerking als de VVD. Haar fractie zou graag iets meer duiding zien.

Wethouder Voortman zal dit meenemen.

De voorzitter stelt vast dat er geen inbreng is voor een tweede termijn. Hij concludeert dat er één toezegging is gedaan.

In overleg met **de commissiegriffier** wordt zegt **de voorzitter** dat toezeggingen in een brief geen formele toezeggingen zijn die apart worden opgenomen.

De voorzitter vraagt of er op dit agendapunt nog inbreng of voorstellen te verwachten zijn.

Mw. Al-Saqaff (VVD) overweegt een motie in te dienen over de subsidies bij Onderwijs.

De voorzitter schorst de vergadering om 13.00 u tot 13.45 u.

Lijst van toezeggingen

De voorzitter concludeert dat wethouder Voortman de volgende toezegging heeft gedaan:

- De raad krijgt in Q4 2024 meer informatie over het aantal studenten dat een aanvullende energievergoeding heeft gehad.

4. Debat Raadsbrief Voortgangsrapportage passend onderwijs en voortijdig schoolverlaten

De voorzitter heropent de vergadering met agendapunt 4 en geeft het woord aan de fractie van GroenLinks.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) merkt op dat kinderen en ouders vastlopen in het systeem, dat steeds meer kinderen geen onderwijs volgen en dat onderwijs en zorg elkaar niet altijd weten te vinden. Kan de wethouder hierover in gesprek gaan met de schoolbesturen? In de kernpartneraanpak werken onderwijs en zorg samen. Dat is mooi, maar de routekaart schooluitval volstaat niet altijd. Kan de wethouder toezeggen de kernpartneraanpak verder uit te werken, zodat ouders een volwaardige plek aan tafel krijgen? De ervaringsdeskundigheid van ouders en jongeren zou ook meer ingezet moeten worden, bijvoorbeeld bij een participatieonderzoek. De fractie vraagt de toezegging om ruimtes beschikbaar te stellen voor ouders of jongerengroepen die mee willen denken over het beleid.

Mw. Raaijmakers (PvdA) wil weten wat GroenLinks precies van de gemeente vraagt met het beschikbaar stellen van ruimtes.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) wil dat er bij schooluitval en passend onderwijs meer wordt ingezet op ouderparticipatie. Daarvoor zijn ruimtes nodig, maar ook om ervaringen uit te wisselen.

Mw. Raaijmakers (PvdA) vraagt of dat ook iets is wat de scholen kunnen faciliteren.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) denkt dat dit zowel vanuit de gemeente als vanuit de scholen kan komen.

Mw. Raaijmakers (PvdA) vraagt of het alleen gaat om het beschikbaar stellen van ruimtes of wil GroenLinks dat de gemeente hier ook meer de regie gaat pakken.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) zegt dat dat allebei kan. Zij vervolgt haar inbreng. In de brief van januari en de raadsbijeenkomst kreeg de raad verschillende cijfers over kinderen die geen onderwijs volgen. Die cijfers lopen op en dat is ook een landelijke trend. De indruk van scholen en ouders is dat niet alle kinderen hierin zijn meegenomen. De vraag is: is er wel een beeld van alle kinderen, ook die welke nooit onderwijs hebben gevolgd? Kan de wethouder toezeggen tot een overzicht te komen?

Mw. Dada-Anthonij (D66) merkt op dat er een eenduidige term nodig. Is GroenLinks het met D66 eens dat er wel aan de landelijke bewoording moet worden vastgehouden, zodat er ook eenduidig gemeten kan worden?

Mw. Vermeulen (GroenLinks) weet dat de term ‘thuiszitters’ voor ouders onprettig is, maar zij snapt dat het lastig is om hiervoor andere bewoordingen te gebruiken.

Mw. Dada-Anthonij (D66) deelt dat gevoel maar ook in de communicatie tussen gemeenten is het wenselijk dat er eenduidigheid is om geen verschillende dingen te meten.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) zou die definitie liever niet gebruiken als het niet nodig is.

Mw. Alblas (CU) zegt naar aanleiding van het voorstel van een overzicht, dat dat misschien een goed idee is. Is GroenLinks het ermee eens dat ook kinderen die thuiszitten goed op die lijst moeten staan?

Mw. Vermeulen (GroenLinks) beaamt dit en vervolgt haar inbreng. Volgens haar is de druk op het gespecialiseerde onderwijs groter dan het beeld dat de raad in de RIB kreeg. Kan de wethouder hier duidelijkheid over geven en in een brief meer duiding geven over de leerlingenstromen? Woorden doen ertoe. Kinderen moeten niet als gevallen benoemd worden. ‘Kinderen die geen onderwijs volgen’ lijkt een betere formulering dan ‘thuiszitters’. Gezien de druk op de jeugdzorg en

het onderwijs is de fractie bang voor meer uitval. Zij wil hierover graag een vervolggesprek met de stad organiseren.

De voorzitter geeft het woord aan de PvdA.

Mw. Raaijmakers (PvdA) kan zich wat betreft de cijfers aansluiten bij GroenLinks en haar wens om het gesprek voort te zetten. Een eenduidig beeld van de cijfers is echt nodig. Wat ziet de wethouder zelf als de belangrijkste aandachtspunten? Wat is de rode draad tussen al die cijfers? De PvdA kan zich ook aansluiten bij de oproep om de stemmen van kinderen en ouders meer te horen. Zoek de oorzaken van schooluitval niet alleen bij het kind maar ook in de schoolcontext. Graag een reactie van de wethouder. In brieven over het sociaal domein leest de PvdA veel over complexiteit. De woorden die je hieraan geeft bepalen in sterke mate hoe je hiernaar kijkt.

Mw. Al-Saqaff (VVD) vraagt of je dan niet meer mag zeggen dat een probleem complex is.

Mw. Raaijmakers (PvdA) zegt dat zij graag van het college zou willen horen wat het verstaat onder ‘toenemende complexiteit’. Achter deze terminologie zitten kinderen en daarop zou zij graag een reflectie horen. Zij vervolgt haar inbreng en zegt met betrekking tot vroegtijdige schoolverlaters dat er een nieuwe wet aankomt, van school naar duurzaam werk. Hoe bereidt de gemeente zich hierop voor?

De voorzitter geeft het woord aan EenUtrecht.

Dhr. Otto (EenUtrecht) sluit zich aan bij GroenLinks wat betreft het organiseren van een bijeenkomst waarbij iets meer wordt ingezoomd op wat de ouders meegeven. In de raadsbrief werd gezegd dat corona nog steeds van invloed is op de kinderen in groep 5. Wat gebeurt er dan als deze kinderen tien jaar verder zijn? Is dat een kwetsbare groep en heeft de gemeente dat scherp? EenUtrecht vraagt ook of de wethouder iets meer duiding kan geven aan het acceptatieproces van ouders en hoe zich dat verhoudt tot de hulpverlening. Uit de RIB bleek dat de cijfers zorgelijk zijn, maar in de raadsbrief leest de fractie dat er verschillende categorieën zijn: thuiszitters, absoluut verzuim, vrijgestelden en vroegtijdige schoolverlaters. Graag een reflectie van de wethouder op deze categorieën. EenUtrecht sluit zich aan bij GroenLinks en de PvdA wat betreft het belang van ervaringsdeskundigheid. Ouders moeten beter gefaciliteerd en geholpen worden.

De voorzitter geeft het woord aan de fractie van Volt.

Dhr. Jansen (Volt) sluit zich aan bij punten die door de andere fracties zijn genoemd, zoals een evaluatie van de kernpartneraanpak. De fractie vindt dat het gebrek aan regie nog weinig aan de orde is gekomen. Er wordt te weinig gesproken met de ouders. Hoe kan de gemeente die meer regie geven?

Mw. Vermeulen (GroenLinks) vraagt of het alleen gaat om meer regie voor de ouders, of ook op andere plekken.

Dhr. Jansen (Volt) zegt dat het vooral om regie voor de ouders gaat.

De voorzitter geeft het woord aan de CU.

Mw. Alblas (CU) merkt op dat het grote aantal thuiszitters nog verder toeneemt. Daarnaast zijn er ook nog 179 kinderen met een vrijstelling. Passend onderwijs blijkt dus toch niet zo passend te zijn. Is al helder hoe leerkrachten op de fiets beter benut kan worden en hoe lopen de binnenschoolse trajectklassen? Bij schooluitval moet de impact op het gezin niet worden vergeten. Wat de CU terug hoort, is dat de kernpartners niet altijd allemaal aan tafel zitten, en dat de neuzen niet dezelfde kant op staan als dat wel het geval is. Wat betreft de regie pleit de fractie voor gezamenlijke verantwoordelijkheid. Hoe gaat de wethouder werken aan deze ontschotting? En tot slot de vraag: op welke manier is LVB-expertise aangehaakt?

De voorzitter geeft het woord aan de VVD.

Mw. Al-Saqaff (VVD) sluit zich aan bij de andere fracties wat betreft het gebrek aan duidelijkheid in de cijfers. Zij zegt dat iedereen verantwoordelijkheid heeft, maar vooral de ouders. Daarom moeten die bij elke stap worden betrokken.

De voorzitter geeft het woord aan D66.

Mw. Dada-Anthonij (D66) zegt dat zowel de lokale en landelijke overheid als de ouders en de onderwijsinstellingen de verantwoordelijkheid hebben om ervoor te zorgen dat ieder kind kan leren en naar school kan gaan. De fractie wil aan de wethouder een toezegging vragen om in de vorm van een jaarplan en de uitvoering van de UOA ook ouders en waar mogelijk kinderen te betrekken.

De voorzitter geeft het woord aan het CDA.

Mw. Barelds (CDA) vindt aan ieder kind passend onderwijs bieden een zaak van de lange adem. Daarom vindt het CDA het belangrijk om hier continu de vinger aan de pols te houden. De raad moet hierover jaarlijks ingelicht worden en hierover ook in gesprek gaan. De fractie vraagt het college om te rapporteren over de kavelverdeling van de zorg in Utrecht en in kaart te brengen welke onderwijsfactoren schooluitval kunnen voorkomen, hoe het onderwijs beter naar de zorg gebracht kan worden en wat buurtteams hierin kunnen betekenen.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) vraagt of het CDA met de kavels KOOS en Spoor bedoelt.

Mw. Barelds (CDA) beaamt dit.

De voorzitter geeft het woord aan Student & Starter.

Mw. Kolenbrander (Student & Starter) zegt dat in de raadsbrief passende oplossingen worden aangeboden voor jongeren die niet aan het reguliere onderwijs kunnen deelnemen. Uit signalen van ouders tijdens de RIB en recente nieuwsartikelen blijkt dat bij die oplossingen geen toekomstperspectief wordt ervaren. De fractie vraagt of de wethouder kan toelichten hoe ouders en kinderen betrokken worden bij de evaluatie en keuze van passende oplossingen en hoe die op langere termijn geëvalueerd worden. Daarnaast wordt gesteld dat de problematiek vooral wordt veroorzaakt door externe factoren. Zijn er mogelijkheden om te onderzoeken welke interne factoren binnen het onderwijs bijdragen aan langdurig schoolverzuim en schooluitval? Ten slotte sluit de fractie zich aan bij de vragen van GroenLinks en de PvdA over de onduidelijkheid van de cijfers.

De voorzitter schorst de vergadering voor tien minuten en geeft daarna het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder De Vries zegt dat er vooral gewerkt moet worden aan het verstevigen van het pedagogische klimaat en burgerschap op scholen in de wijk. Volgens hem is de zware nadruk op presteren een van de oorzaken van de schooluitval. Hierover moeten gemeente en scholen veel vaker in gesprek gaan met ouders en kinderen, ook in lijn met de hervormingsagenda vanuit Jeugd. Er zijn mooie voorbeelden van inclusief onderwijs maar aan de andere kant ziet de gemeente ook dat kinderen vastlopen. De gemeente is en blijft hierover in gesprek met de schoolbesturen. In de verzamelbrief (na de zomer) zal de wethouder hier een terugkoppeling op geven. De wethouder zegt toe dat de ouders meer in de kernpartneraanpak zullen worden meegenomen.

Mw. Raaijmakers (PvdA) vraagt wat de wethouder nu precies toezegt.

Wethouder De Vries zegt dat hij hier later in zijn beantwoording nog op terugkomt.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) vraagt of die evaluatie alleen door de betrokken partijen wordt gedaan of dat daar ook andere partijen mee kunnen praten.

Wethouder De Vries antwoordt dat er een evaluatie met de betrokken partijen is gepland. Daartoe behoren ook de ouders. Hij vervolgt zijn beantwoording. Naar aanleiding van de vraag

naar ruimtes om ervaringsdeskundigheid uit te wisselen zegt de wethouder toe dat de gemeente dit gaat regelen. Op de vraag of de gemeente bij de oplopende cijfers iedereen in beeld heeft antwoordt de wethouder dat alle kinderen in beeld zijn maar wel op andere plaatsen in de cijfers terugkomen. De kernpartners, leerplicht en het samenwerkingsverband houden die thuiszitters gezamenlijk bij en evalueren periodiek hoe het met die kinderen gaat. Een andere vraag was of er op de verschillende scholen nog wel voldoende plek was. Dit moet scherper in beeld worden gebracht omdat er nu geen eenduidig beeld is van zowel de vraag naar als het aanbod van passend onderwijs. Daarover zal in de kwartaalbrief na de zomer een update worden gegeven.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) vindt dat het totaaloverzicht van de cijfers heel mistig blijft en zou graag wat meer duidelijkheid willen krijgen, ook gezien de regierol van de gemeente.

Wethouder De Vries zegt dat de gemeente de landelijke categorieën volgt en daar ook op monitort. Er zijn in Utrecht verschillende partijen die zich bezighouden met zorg voor deze kinderen, zoals het samenwerkingsverband en de schoolbesturen. Onderwijs en zorg komen hier samen. Hij vervolgt zijn inbreng met het taalgebruik. ‘Thuiszitters’ is een landelijke term. Ook hierin volgt de gemeente de landelijke categorieën. Ouders is wel gevraagd om actief mee te lezen met de teksten van raadsbrieven.

Mw. Dada-Anthonij (D66) staat erachter om de term ‘thuiszitters’ eenduidig te gebruiken mits daaraan wordt toegevoegd dat die geen negatieve betekenis heeft.

Wethouder De Vries kan zich daar volledig in vinden. Hij vervolgt zijn beantwoording met de vraag van GroenLinks naar het vervolg. De wethouder zegt dat de gemeente constant het gesprek moet blijven voeren, zowel in de stad als in de raad. Na de zomer is er een brainstorm met de ouders over de kernpartneraanpak. Het college wil dat structureel gaan doen.

Mw. Raaijmakers (PvdA) vraagt wat het concreet betekent dat de ouders structureel betrokken gaan worden.

Wethouder De Vries wil dat nu niet invullen omdat hij dat graag met die ouders zelf zou willen bespreken. Het gaat uiteindelijk om een pedagogische cultuur op de scholen.

Mw. Raaijmakers (PvdA) zegt dat de raad dan dus structureel bij het bespreken van het onderwijs of de jeugdvisie zal vernemen wat die gesprekken met de ouders hebben opgeleverd.

Wethouder De Vries beaamt dit. Hij zegt dat er in het kader van de nota Jeugd ook al bijeenkomsten met ouders zijn georganiseerd. Hij vervolgt zijn beantwoording. Wat betreft de cijfers zegt hij dat scholen bij Leerplicht een audit kunnen aanvragen om leerlingen beter in beeld te krijgen. Leerplicht is een van de kernpartners die scholen ook adviseren en aanspreken met betrekking tot het meldgedrag.

Mw. Raaijmakers (PvdA) zegt dat dit vrijblijvend klinkt, terwijl je bij scholen die telkens weer de fout ingaan juist zou willen dat het minder vrijblijvend is.

Wethouder De Vries zegt dat Leerplicht hier heel scherp op is. Hij vervolgt met zijn beantwoording van de vraag wat het belangrijkste aandachtspunt is. De kern is de gemeentelijke visie op inclusie. Kinderen moeten in hun eigen omgeving naar school kunnen. De scholen en het samenwerkingsverband moeten die visie concretiseren. Daarbij wordt ook nagedacht over de inrichting van inclusieve schoolgebouwen. Het gaat ook om de gezamenlijke pedagogische visie en hoe die zich tot het onderwijs en het jongerenwerk verhoudt.

Mw. Raaijmakers (PvdA) vraagt hoe de raad daar dan bij betrokken gaat worden. Aan de hand van een raadsbrief is moeilijk te beoordelen of je op de goede weg bent. Hoe zou de raad daar meer inzicht in kunnen krijgen.

Wethouder De Vries zegt dat deze beweging al jaren gaande is. Hij wijst in dat verband op de sterke focus op het individu. Het zal dus tijd kosten om die beweging een andere kant op te krijgen. Dat is niet zomaar in een schemaatje onder te brengen.

Mw. Raaijmakers (PvdA) vraagt of de wethouder hierop kritische reflectie toe kan zeggen.

Wethouder De Vries vindt dat een goed punt. Wat betreft de kritische reflectie op de oorzaken van de schooluitval zegt hij dat men in het onderwijs en de jeugdzorg heel erg gericht is op zorg. De gemeente ziet grote verschillen tussen scholen en de populaties die die scholen bezoeken. Kinderen met een hoge sociaaleconomische score krijgen meer jeugdzorg, terwijl kinderen met een lage sociaaleconomische score minder jeugdzorg krijgen. Volgens de wethouder gaat het vooral om het neerzetten van een stevig pedagogisch klimaat, waarin kinderen en ouders ook een stem hebben. Hij vraagt hoe je ouders die tijdens corona de school uit zijn gezet er weer in krijgt. Hoe word je dan weer partners van elkaar?

Mw. Raaijmakers (PvdA) vraagt hoe de gemeente hiervan een analyse maakt en of zij de partners hier direct op aanspreekt.

Wethouder De Vries beaamt dit volmondig.

Mw. Dada-Anthonij (D66) vraagt of weerbaarheid hier ook in wordt meegenomen, bijvoorbeeld bij kinderen met een HD-profiel.

Wethouder De Vries zegt dat dit een belangrijk onderdeel is van het onderwijscurriculum.

Mw. Dada-Anthonij (D66) vindt het bij de weerbaarheid goed als de ouders hier ook in worden meegenomen.

Wethouder De Vries zegt dat dit in hoge mate te maken heeft met hoe wij als samenleving veiligheid zijn gaan zien. Als het extreem veilig is, kom je niet aan die weerbaarheid toe. Dat is ook een kwestie van vallen en opstaan. Hij vervolgt zijn beantwoording. Wat betreft het gebruik van woorden als ‘complexiteit’ herhaalt de wethouder dat het college ouders laat meelezen met raadsbrieven en daar kritische feedback op laat geven. Je wilt wel normaliseren maar er zullen altijd complexe vraagstukken zijn.

Mw. Raaijmakers (PvdA) vraagt wat de wethouder ervan vindt dat het steeds complexer wordt.

Wethouder De Vries denkt dat het gewoon een feit is dat de wereld enorm complex is. Hij vervolgt zijn beantwoording van de vraag naar vroegtijdig schoolverlaten en de wet Van school naar duurzaam werk. Binnen de gemeente is men gestart om samen met de afdelingen Werk & Inkomen en Onderwijs- en Leerlingzaken de huidige dienstverlening voor jongeren te analyseren en een plan van aanpak op te stellen. Er is ook een verbinding gemaakt met het regionale werkcentrum. De samenwerkingsverbanden in de VSV-regio zijn een nieuw regionaal programma aan het ontwikkelen waar de arbeidsmarkt op aansluit. De gemeente gaat ook met de kernpartners aan het werk om de ondersteuningsbehoefte in beeld te brengen van groep 5, waar corona nog steeds van invloed is. De wethouder wijst erop dat kinderen heel veerkrachtig zijn en vindt dat daar ook rekening mee moet worden gehouden. Naar aanleiding van het acceptatieproces zegt hij dat ouders vaak meer tijd nodig hebben dan hulpverleners. De gemeente wil ouders ook op een constructieve manier betrekken bij de totstandkoming van het beleid.

Dhr. Otto (EenUtrecht) vraagt naar aanleiding van het acceptatieproces wat er bij ouders dan misgaat in relatie tot de ‘systeemwereld’. Wat verwachten zij anders dan er geleverd kan worden?

Wethouder De Vries herhaalt dat die wereld heel complex is en dat daarin veel verschillende partijen actief zijn. Hoe kun je ervoor zorgen dat er wel expertise bij de hand is zonder dat er telkens hetzelfde verhaal wordt verteld? De wethouder pleit voor een vaste, vertrouwde persoon in het proces en vervolgt zijn beantwoording. Wat betreft de evaluatie van de kernpartneraanpak zegt hij dat daaraan gewerkt wordt. Het college zal daar begin 2025 in de kwartaalbrief op terugkomen. Daarnaast is er ook een cockpitoverleg.

Dhr. Jansen (Volt) hoort niet in hoeverre ouders bij de evaluatie worden betrokken.

Wethouder De Vries zegt dat die ook hierin worden meegenomen, bijvoorbeeld bij het plan van de routekaart voor thuiszitters. Op de vraag van de CU hoe leerkrachten beter benut kunnen worden antwoordt de wethouder dat er op vijftien VO-scholen plannen zijn voor binnenschoolse trajectklassen. Het is nu nog te vroeg om te zeggen wat de resultaten zijn. Hier zal later in de kwartaalbrieven op worden teruggekomen. Het idee van de kernpartneraanpak is ontschotting. Vanaf G4 wordt ingezet om hierbij knellende landelijke wet- en regelgeving te veranderen. Vaak gaat het om twee verschillende werelden: waarbij op onderwijs vanuit het rijk en op jeugd lokaal wordt gestuurd.

Mw. Alblas (CU) hoort van kernpartners dat de verwachtingen rond de ontschotting en de kernpartneraanpak niet helder zijn. Zij vraagt aan de wethouder op welke manier daar concreet aan gewerkt wordt.

Wethouder De Vries zegt toe dat hij dit belangrijke signaal mee zal nemen. Hij vervolgt zijn beantwoording van de vraag naar de LVB-expertise. De kernpartners zijn getraind door een expertisecentrum om indien nodig de gespreksvoering bij LVB aan te passen.

Mw. Alblas (CU) vraagt met betrekking tot de LVB-expertise of er ook aan wordt gedacht om mensen vanuit Reinaerde of De Wilg aan te laten haken.

Wethouder De Vries zegt dat de gemeente waar mogelijk streeft naar korte lijnen en verbinding met expertise en jeugdzorg. Hij vervolgt zijn beantwoording. Op een vraag van het CDA hoe dit proces structureel gevolgd en besproken gaat worden antwoordt de wethouder dat dit in de kwartaalbrieven gaat gebeuren en door ouders structureel mee te laten denken. De wethouder zegt dat KOOS en Spoor het aanbod onderling met elkaar afstemmen. Daarbij wordt gekeken wat in de betreffende wijk nodig is. Wat betreft de focus op een bredere pedagogische basis zegt de wethouder dat dit bemoeilijkt wordt door de hoge werkdruk en het lerarentekort. Het is een grote uitdaging om met een klas van dertig leerlingen te werken aan inclusief onderwijs met een individuele zorgvraag.

De voorzitter vraagt of er nog gemiste vragen zijn.

Mw. Dada Anthonij (D66) vraagt een expliciete toezegging om ouders en de kinderen in het jaarplan en de uitvoering van de UA te betrekken

Wethouder De Vries zegt dit expliciet toe.

De voorzitter vraagt of het agendapunt naar voldoening is behandeld.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) is blij met de vele toezeggingen maar moet even kijken wat voor vervolg dit gaat krijgen.

De voorzitter stelt vast dat er geen nieuwe formele toezeggingen zijn gedaan. Er is wel een aantal punten genoemd die terugkomen in de kwartaalrapportages en de verzamelbrieven.

Mw. Vermeulen (GroenLinks) vraagt of het beschikbaar stellen van ruimtes voor ouder- en participatiegroepen is toegezegd.

Wethouder De Vries zegt dat dit ook in een verzamelbrief komt.

De voorzitter sluit de vergadering om 15.00 u.